

Subite Nene Ghita! Aseară cînd am intrat în cafeneau, cerculîu nostru cu sulul de note în mînă, Ciölfec, ris și Li-Hung-Ciang, în loc de „bunăseară” m'a întîmpinat cu: „Stima?”, Chiar el și ne-am apucat cu totu să cetim notele. „Ce bătrînesc, avom mă: Să să nască și să crească, să ne mîntuiască!” - ăsta-i tot Ciölfec, admiratorul înfocat al bătrînilor nostru scriitor. Lui singhel, ris și „Poezia populară”, și-a plăcut mai ales „Legăn verde de mătase”, iar pictorul Popescu, poreclit „Bizantinul”, nu voia să știe decît de „o ce veste”. Josif numai la sfîrșit și-a căscat gura ca să facă o rimă:

Ghita - Stima -
Toată stima!

În unanimitate am hotărît ca Ciölfec, sufletul cerculîu nostru, să revigereze o scri-

soare te multumita, pe care cred că o
vei și primi scodată cu zirele astea. Dar
cel dinți care-ți multumeste sunt eu. O
fac din toată inima.

Stiu că te interesează mult orice
mişcare însufletită artistică și te aceea
și voi scrie câte-va detalii despre cercul
nostru, căci ori și cum — vorba lui Gîoflec
trebuie să ne justificăm, mă, înaintea lui
Dima, că am cucerat să-l rugăm să publice
lucrurile astea alături de-ale noastre.

Încep cu descrierea lui Gîoflec, care
il admir mai mult. Un tîmăr de o însufle-
țire și energie rară. „Mă, de war exista arte-
le în lume, le-aș născoci eu! Fără de „fru-
mos” eu nu pot trăi!” Și într-adevăr omul
asta din arte trăește. Cu o pricepere abîncă
în literatură și pictură, el nu face alta decât
trăește pentru ele. Are ceva avere, destul
ca să poată trăi din venitul ei, dar ~~ad~~ s'a
întîmplat odată să citească o poezie frumoasă
de Iosif și a dona și s'a dus la el și i-a
spus: „Eu plec la Paris. Din venit aș putea

să-mi iau o oră la stajul și să trăiesc
bine. Prefer însă să stau într-o mansardă la
el, saselea etaj, să trăiesc mai pe calicie,
dar să te iau cu mine!" Și l'a luat pe To-
sif cu el la Paris. Sici l'a descoperit pe
Anghel. Un om curios acesta. Un timp de
o energie și exuberanță rară, o hărăzire
de gingașe, sentimente atât de profunde și
înainte de toate — o constință de sine a-
sit de sănătoasă! În nu știu și nu pot mult,
dar de ceea ce știu și pot cu adevărat să-mi
să atingă nici Dummeren, căci nu-i dau vre!
Omul ăsta care are parale și să cam ține
te drăcu, n'a scris până acum str'am. Într-o
poezie a fost admirabilă. De atunci n'a mai
scris decât puțin, dar ceea ce scrie e strășnic.
Păcatul lui e că are parale, căci numai
când e lefter scrie, când are bătămbă după
strengării. Gîpfleș ține la el ca la un sfînt și
fără de el, Anghel desigur n'ar face mistă
ispravă. Să-ti citez un caz interesant, care
venea toată inbirea pe care o are Anghel
pentru poezia romîneasă. Era îndrăgostit de
o Romîncă, care duce aici la Paris o viață
foarte exotica și e și scriitoare. Cînd ea i-a

spus că nu scrie românește căci e limbă
proastă, Anghel și-a luat pălăria și i-a
spus, „Deși nu-s un imbecil, sînt silît să-ți
rîd în față. Au fost alții mîntea stăle căci
au putut să scoată lucruri mari din limbă
asta proastă!” Și sa dus... cu toate că-
îndrăgostit de ea.

Dă unde, nu știu, destul că Croflec
a descoperit pe cel mai interesant tip din
cercul nostru, pe T. Birsan. Nu-l cunoaștem
nicu-mul personal, fiind la București. Ne
trivite însă poezii întorășite de scrieri
foarte curioase. Acest individ trebuie să fie
un om absolut neobișnuit, un caz patologic.
Cînd citești versurile lui, te strare inima.
Sînt lucruri în ele, cum nu găsești la nici
un alt poet de azi, niste strofe clasice, de-
săvîrite... urmate de alte, cari sînt abso-
lut nemăștiabile. Omul asta trebuie să aibă
halucinații, momente în care vede etit re-
clar de te orbeste cu imaginile lui neaptep-
tate, și apoi iară momente sombre în cari
vede totul printre o penumbra de nepătruns...
meu-ți face impresia că-și bate joc de
noi. Ți recomand absolut să citești, ei cu

2.) multă atențiune numărul din urmă din
Literatură în dotă română, unde sînt poe-
zii de Anghel, o schiță de Ciöflec (ein höhe-
rer Delavrancea) și 3 poezii de acest Birsau,
singurele publicabile din cîte ne-a trimis. (Re-
vista o găsești la gimnaziu). Ne-a trimis și
și alte lucruri admirabile. E o poezie „Dica-
rul”. E noaptea, dicarul socoteste banii pri-
miti, banii care are să-și mai ia, scodată...

„Și ca și înul cînd îl speli
„Albi dicaru' n socoteți...
Cînd cocosul cîntă'ntăi
Sună' n use trei hătăi...“

Strofa asta se citit de dintr-o parte atît de neaptes-
tata prin imaginile ei, atît de frumoasă în
reurtința ei, care cuprinde atît de mult,
încît te doare inima cînd citești mai departe
lucruri ca:

Pe terasa voi strigoi.
Tăc ca noaptea amîndoi:

și urmează dialogul lor, care spune despre
Bulgari, despre pantofi etc., lucruri cari
cred că s'urmai hătăi de joc. —

Dar văd că prea mă lungesc la vorbă
și încă nu ti-am povestit despre ceilalți,
despre Iosif (copilul fostului Director Beciu),

acest „floare albastră” cum numeste el pe romantici, despre „Turcu”, cum îi spunem pictorului Loghi (Macedonean), despre „Bifantinelul”, care-i pictorul Popescu, numind-l așa pentru formele bizantine în care vrea să închege el un stil românesc, despre Strimbalescu, acest pictor-tărăan, care numeste de dimineață pînă seara cu îndărătnicie unui țărăan român și creează lucruri strășnice.

Dacă vei urmări cu atenție „Literatura și arta română”, te vei convinge în cișă. Vrem s'o monopolizăm de tot. Derocăm data publicăm mereu, și la un moment dat, cînd vom deveni indispensabile reviste, care are să curețe fleacuri ca Naum etc., îi vom pune condiția lui Petrascu. De aceea mai ales vrem ca numărul de crăciun să fie splendid și să multumesc încă odată, că ne-ai dat ajutorul.

... și pe cînd aici trăim într-o lume atât de înaltă, la Brașov să înțimplă acele mizerii care trebuie să-l indigneze adînc pe orî-ce om de cinste. Învingerea Troacilor e sigură și

n'ai nici mîngăierea să poți spune :
"și-or face și tot ei de cap", căci e prea
scump gimnaziu, ca să fie lăsat căderii.
dar trebuie să se întîmple o nimune ca
să-și scrie lucrurile cursul ... dar
nimunile în fine de artă... ?

Chiar în momentul acesta a ve-
nit Ciölfec cu Tonif la mine. Deigur înu
aduc scrisoarea ce ți-au scris-o. Ți las
decî pe ei să vorbească și eu îți strîng
mîna cu iubire și salut pe toți din
familie

Paris în 15/XII 900

Lectid

5 rue du Sommerard

P.S. Te rog să nu spui nimicului în Brașov
de cercul nostru, care se-o candidată în vrea
să se știe despre el.

Duminică în 16/XII 900.

N-am trimis scrisoarea alaltăieri, căci
m'a ținut Ciölfec și Tonif de vorbă pînă

am scăpat posta, iar scri am fost toată ziua
ocupat. Voi să-ți mai spun că Cioflec
cetiind scrisoarea a renunțat de a-ți mai
scrie în numele nostru. „Eu dacă i-aș scrie
nu i-aș putea arăta atât de bine multu mitea
noastră, căci tonul rece a unei scrisori ofi-
ciale m'ar împiedeca. Tu ai putut-o face
fiind mai intim în tonul scrisorii. La un
banchet nu sînt vorbirile oficiale cele
scritite, ci cele ce sînt spuse la urmă nepregă-
tite”. Deci te rog să primești prin mine
încă odată multu mitea întregului cerc.

Sextil.

1900

Carte interesante

Cioflec, Anghel, Iosif, etc
la Paris.

25356/4-